

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒՈՒՆ

Նորին Սրբութիւն Վեհափառ Հայրապետը յուլիս 11-ին կրկին մի անգամ ուղեորութիւն յանձն առաւ դէպի Սեւանի վանքը, Երեւանի վրայով, ուղեկցութեամբ Բարձր. Գարեգին վարդապետ Ստեփանեանի Այդտեղ Նորին Վեհափառութեան շքախմբին միացաւ Երեւանի Թեմ, Փոխանորդ Գեր. Ներսէս արքեպիսկոպոսն, որ Նոր Բայազիդ էր ուղեորուել քահանաների և ժողովրդականների մէջ ծագած ինչ ինչ անբաւականութեանց վերջ ապու համար, և ուղեկցեց Վեհափառ Հայրապետին մինչև Հաղարծնի վանքը և վերադարձին Մայր Աթոռ վերադարձաւ Նորին Սրբութիւնը յուլիս 20-ին Ապա 24-ին Բիւրականի ամառանոցը գնաց մի քանի օր ազատ մնալու համար ս. Էջմիածնի տօթերից: Իսկ օգոստոս 8-ին Նորին Վեհափառութիւնն ուղեկից ունենալով Գեր. Ներսէս արքեպիսկոպոսին և Բարձր. Գարեգին վարդապետ Ստեփանեանին և Դիւանապետ Տ. Կորիւն վարդապետին մեկնեցաւ ձիով դէպի Հառիձի վանքը—Ախալցխայի փոխանորդ Արժ. Պետրոս և Աղէքսանդրապոլի փոխանորդ Արժ. Մխիթար վարդապետներին հեռագրուեցաւ, որ շտապէն Հառիձ երթալ՝ Նորին Ս. Օծութեան ներկայանալու:

Վեհափառ Հայրապետի սրբ. Կոնգակով Շողակաթի վանքի վանահայր նշանակուեցաւ Արժ. Սահակ վարդապետ Ամատունի. Գորուոյ Փոխանորդ կարգուեցաւ և ծաղկեայ սե փիլոնով պարգեւատրուեցաւ Արժ. Իսահակ վարդապետ Տէր Միքայէլեան. Շատինեաց վանքի վանահայր կարգուեցաւ Բարեչնոր՝ Նիքիմ արեղայ Ազանեանց և Խոր վիրապի վանքի վանահայր՝ Բարեչն. Թադէոս արեղայ Վարդապետական ականակոռ խաչ ստացաւ Արժ. Արսէն վարդ. Ղլտճեանց: որ նշանակուած է առ ժամանակ Վաղարշապատ գիւղից վանքին հասանելիք կալարածիները ժողովելու զործին վերահսկող և ամենայն տշարջութեամբ կատարում է այդ պաշտօնը:

Մինօգի անդամ Բարձր. Յուսիկ վարդապետ վերադարձաւ Արասթումանից և փոխարէն օգոստոս 5-ին դէպի Տփլիս մեկնեցաւ հանքային ջրերով ապաքինելու նոյն Մինօգի անդամ Գեր. Ծալի արքեպիսկոպոս:

Յուլիս 19-ին Մայր Աթոռ հիւր եկաւ Ս. Պետերբուրգի Կայսերական համալսարանի արեւելեան բաժնի ուսուցչապետ պ. Մառ և զրադուում է ձեռագիրների մատենադարանում Պ. Մառ համեմատում և հետազօտում է մի քանի սրբոց վկայարանութիւններ, որոնց վրացերէն թարգմանութիւնների հայերէնից փոխադրուած լինելը պէտք է ապացուցանէ: Մեծարգոյ ուսուցչապետը մտադիր է ամսոյս 16-ին երթալ մի քանի օրով պեղումներ անելու այն բլուրի վերայ, ուր պէտք է երթադրել թէ գտնուում էր հին Դուին մայրաքաղաքը: Վեհափառ Հայրապետի բարեհաճութեամբ առաջիկայ սեպտեմբեր ամսից Պետերբուրգ պէտք է փոխադրուի և պ. Մառի հսկողութեան ներքոյ շարունակէ իւր ուսումը Շնորհ. Սմբատ սարկաւազ:

ԺԵՄԱՐԱՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒՈՒՆ

Առաջիկայ ուսումնական տարուանից սկսած Ծեմարանը պէտք է ունենայ կրկին Ա. և Բ. դասատուներ, որ պէտք է կազմեն անցեալ տարուայ վարժոցի Դ. և Ե. բաժանումները: Վարժոց ուրեմն Ծեմարանն այսուտեւ չի ունենայ և նորա ամենատարին դաստարանը կլինի Առաջինը, նախկին Ծխական դպրոցների Ե. բաժանման կամ մեր Թեմական դպրանոցների Բ. դասատան ծրագրով: Ուսանողների վարժոցում ունեցած պարապմունքների բարձուելով ի միջի այլոց հնարաւորութիւն է լինում մի նոր շատ կարեւոր առարկայ մտցնել լսարաններում՝ Եկեղ. իրաւագիտութիւն, որի համար ուսուցիչ հրաւիրուած է արդէն Պետերբուրգի համալսարանի իրաւաբանական բաժնի նորաւարտ կանդիտատ պ. Սիրական Տիգրանեան:

Ծեմարանը ներկայումս ունի արդէն իւր

արդի պայմաններին համապատասխան թուով որդեգիրներու ուստի սակաւաթիւ նորերին միայն ընդունել կարող է և խիստ քիչ թիւով թէ նորերի և թէ վերաքննելի աշակերտներէ քննութիւնները կսկսուեն սեպտեմբեր:

Տ Ա Ճ Կ Ա Ն Ա Յ Ք .

Ս. Երուսաղէմի լուսարարական Խաչայան Ս. Սահակ եպիսկոպոս որ Ս. Յակոբայ վանուց մատենադարանի ձեռագիրներուն քննական ընդհանուր ցուցակը պատրաստելու ձեռնարկած էր 3000-ի մօտ գրչագիրներէն՝ 320 օրինակ ձեռագիրներու ուսումնասիրութիւններն աւարտեր է՝ մէկ տարուան միջոցին: Կը հաւատան թէ սոյն գրական աշխատ-սիրութիւնը բաւական տառարահատոր գործ մըն է և Խաչայան Սրբազանի ցարդ հրատարակած երկասիրութեանց մէջ առաջին տեղը կը գրուէ:

— Պատրիարքական Փոխանորդ Ս. Գաբրիէլ եպիսկոպոս ձեւագիրներէն՝ ընկերակցութեամբ Ա. գործակատար Տիգրան էֆ. Ս. Ներսէսեանի՝ այցելութիւն տալով Կաթողիկոս-Ասորիներու նորընտիր Ս. Էֆրէմ Պատրիարքին որ Պէրուսէն մայրաքաղաքս եկած է: Բարի գալուստ մաղթեց յանուն մեր Ս. Պատրիարք Զօր:

— Այնէն կը գրեն 23 թուականով. «Երարկիւրի առաջն. տեղապահ Ս Մուշեղ Ծ վարդապետ ամսոյս 11-ին քաղաքս հասաւ. իր հետ ունենալով Երարկիւրի քահանաներէն Ս. Աղաբաշակ Հայրը: Երբոր օրն իսկ սկսաւ շուկային մէջ հանգանակութիւն կատարել. բացուելիք Արքանոցին նախապատրաստութեանց համար: Հանգանակութիւնը շարունակուեցաւ թաղէ թաղ և գիւղէ գիւղ՝ միշտ ընկերակցութեամբ Մուշեղ Հայրսուրբին: Այնպէս քաղաքէն, Բաղուշէն, Կամրիկաքէն և Կարուշայէն եղած հանգանակութեան արդիւնը 5500 զըշ-ի բարձրացաւ: ու քաղաքացի կիներ բարեսիրարար եկան տղու անկողինները պատրաստելու: Արքանոցը որ պիտի մատակարարուի Երմաւիրարնակ Թորոսեան պատուական եղբայրներուն ծախքով: հանդիսաւորապէս բացուեցաւ մայիս 23-ին: Առաջն. տեղապահը որ Կարուշայ կը գտնուէր միշտ առաւօտուն քաղաք գարձաւ: Արքանոցի բացման հանդէսը սկսաւ ժամ 5-ին: հինգ քահանաներու պաշտօնական մարմիններու և ժողովրդեան բաղմութեան մը ներկայութեամբ: Բողոքական որքանոցներու տեսուչ մարմինները և մօտակայ գիւղերու

Թաղ. Խորհուրդներն ևս ունէին իրենց ներկայացուցիչները, որոնք մասնաւոր հրաւերով եկած էին պատուել Արքանոցի բացման հանդէսը: Կրօնական արարողութիւններէն ետք: Ս. Մուշեղ Ծ վարդապետ խօսեցաւ հանդէսին առթիւ: Հնորհակալութիւն յայտնեց Թորոսեան հարազատներուն հետ: Անէն կատարած այս բարեգործութեանը համար, յորդորեց ժողովուրդը նպաստել այս մարդասիրական ձեռնարկին: օրհնեց որբերը և Պահպանիչ ըսաւ անոնց վրայ: Ի վերջոյ, Բիւնկեանի Ս. Արքան քահանայ Երմանեանը խօսք առնելով՝ յանուն Արքանոցի Խնամակալութեան և Այնպէս ժողովրդեան, Հնորհակալութիւն յայտնեց Ս. Մուշեղ վարդապետին՝ Այնպէս վիճակին վրայ իր ունեցած հոգածութեանը ու խնամքին համար:

Այնպէս Արքանոցը առ այժմ պիտի ունենայ 31 որբեր, որոնց 25-ը ներկայ էին Արքանոցի բացման տան: Այս որբերէն 19-ը ընդունուած են քաղաքէն, մէկը Աղաբաշակէն, մէկը Քուշայէն, 3-ը Կամրիկաքէն, մէկը Բաղուշէն, 2-ը Զարազ գիւղէն, 1-ը Բիւնկեանէն, մէկը Նաւրեհէն և 2-ը Լիճքէն: Արքանոցին հոգարարութիւնը կը կազմեն Ս. Մուշեղ քահանայ Տէր Պողոսեան, Առաքել էֆ. Սիրունեան, Աստուր էֆ. Սարրիան, Մարտիրոս էֆ. Սէմէրճեան, Մեղքոն էֆ. Խաչէլեան:

— Ամերիկայի հոգևոր հովիւ Ս. Յովսէփ եպիսկոպոս Սարաճեան Ուսմըրի ազգայիններուն մէջ հանգանակութիւն մը ընելով, 120 ոսկի հաւաքած և զրկած է Պատրիարքարան, գաւառացի կարօտեալներուն ի նպաստ:

— Նոյնպէս Արքունիէն 23 ոսկի զրկուած է Պատրիարքարան, գաւառացի կարօտեալներուն համար:

— Տիգրիկի Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի վանքի նորոգութեան անհրաժեշտ պէտքը ծանուցուելով Պատրիարքարան, յայտնուած է որ եթէ անմիջական կերպով նորոգութիւնը կատարուի, 100 ոսկի գումար մը պիտի բաւէ. իսկ եթէ յետաձգուի, յառաջիկային քանի մը հարիւր ոսկի անբաւական պիտի ըլլայ: Տիգրիկի կոյուածոց Հոգաբարձութեան յանձնուած է խնդիրը:

— Երուսաղի հայ գաղթականութեանց հոգևոր հովիւ Ս. Գեորգ եպիսկոպոս Իսթիւճեան որ Բարիդէն Մանչեսթըր գացած էր քանի մը շաբաթ առաջ, այս օրերս Լոնտոն պիտի ուղևորի՝ այնտեղի հայ գաղթականութիւնն ալ հովուելու և եկեղեցական արարողութիւն կատարելու համար: Մանչեսթըրեան ազգայինները, յարգալիք ընդունելութիւն մը քրիստոնէական Սրբազանին:

— Սըլազի Զուլիգիրական Արքանոցին սաները յայտնելով թէ ձեռնարկութեան համար միայն շաբաթը անգամ մը եկեղեցի կը տարուին: